

Mõttetu mitmus

Helika Mäekivi

Luisa tõlkebüroo peatoimetaja

Nii inglise kui ka eesti keeles on olemas loendatavad ja loendamatud nimisõnad. Loendatavad sõnad märgivad asju, mida saab kokku lugeda ja mille puhul on mitmuslik vorm täiesti tavapärase (*poiss, laud*). Loendamatud sõnu ei saa tavaliselt kokku lugeda. Sellised on näiteks ainenimed (*kohv, liiv*) või abstraktset nähtust väljendavad nimisõnad (*tarkus, armastus*).¹ Loendamatusse tõttu tavatsetakse niisuguseid abstraktmõisteid ja ainenimesid, aga ka kogumõisteid, ainumõisteid ja haiguste nimetusi väljendada eesti keeles harilikult ainsuse vormis.² Näiteks kui tudeng õpib inglise ja vene keelt korraga, siis ei öelda, et ta õpib filoloogiaid, vaid ikka filoloogiat – inglise ja vene filoloogiat. Niisugune abstraktmõistete ainsuslikkus on meie keeles välja kujunenud ja normiks saanud. See tava aga lahutab eesti keele inglise keelest, kus võib ka meie jaoks ainsuslikke sõnu mitmusse panna.

Tõlkimisel läheb see erinevus vahel meelest ära. Unustama paneb eelkõige asjaolu, et need kaks keelestruktuuri osa ei ole väga tuntavalt lahku tõmmatud, pigem vastupidi. Inglise keeles on kontekste, kus ainsussõnu võib öelda nii mitmuses kui ka ainsuses. Eesti keeleski on vahel vaja ainsussõna loendada. Seetõttu juhtubki mõnikord, et kui tõlkija paneb teise keele sõna oma keelde ümber, võib ta automaatselt kaasa tuua ka selle vormi. Näib, et selline mitmuselembus on saanud omaseks üsna suurele osale tõlkijaskonnast. Veel tähelepanuväärsem on, et see on muutunud loomulikuks ka eestikeelsete tekstide koostajatele. Iga päev võib kohata tekste *tarkvaradest, funktsionaalsustest, bürokraatiatest, tootlustest, töötlustest, seadusandlustest, käitlustest ja pädevustest*, kuigi silmas on peetud *tarkvara, funktsionaalsust* või *funktsioone, bürokraatiat* või *bürokraatlikku riiki, tootlust, töötlust, seadusandlust* või *õigusakte, käitlust* ja *pädevust*. Seepärast on asjako-

¹ Erelt Mati; Tiiu Erelt; Kristiina Ross 2007. Eesti keele käsiraamat. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, lk 176.

² Samas, lk 254–255.

hane rääkida mõnest võimalusest, kuidas võiks tõlkija või toimetaja abstraktsõnade lausmitmustamist vältida. Kui ta mõnd sellist mitmusse pandud loendamatu sõna märkab, võiks ta vaadelda seda kolmest küljest:

- 1) ta võiks endalt küsida, et kui ta paneb mitmusliku vormi ainsusse, kas siis sisu muutub. Kui ei muutu, siis pole mitmus ilmselgelt vajalik ja kasutada võiks meile omasemat ainsust. Kui aga sisu muutub või mitmuslik vorm tundub parem, siis
- 2) on võimalik liita mitmusliiasele sõnale teine sõna, mille kasutamine mitmuses on tavaprasem. Kui see pole võimalik,
- 3) võiks igaks juhuks heita pilgu sõnaraamatu esimesest vastest kaugemale, sest vahel leiab sealt samasse konteksti hästi sobivaid keelendeid, mida saab mitmuses paremini kasutada.

Eelnimetatud kolme külge ei pea vaatama just selles järjekorras, vaid oludest sõltuvalt. Igal juhul näib, et nendest on tihtipeale abi. Allpool on neid valikuid vaadeldud konkreetsete näidete varal. Osa näiteid pärineb autori toimetatud tõlketekstide varamust, osa Interneti-väljannetest.

Areng

Areng tähistab abstraktset, loendamatu nähtust, mis kas on olemas või ei ole. Areng võib olemas olla ka ilma meie märkamiseta. Seda ei saa olla mitu (samamoodi käituvad sõnad *kulg* või *käik*). Õigekeelsussõnaraamat annab *arengu* sünonüümiks sõna *arenemine*. Niisiis peab see eesti keeles olema tavaliselt ainsuses ja võõrkeele mitmust ei ole vaja meie keelde üle tuua.

HALVEM	PAREM
Nad tunnevad muret Venemaa poliitiliste arengute pärast.	Nad tunnevad muret Venemaa poliitilise arengu pärast.
Poolas on toimunud olulised arengud uute õppimisvõimaluste loomisel.	Poolas on toimunud uute õpi-võimaluste loomisel oluline ~ suur areng .
Majanduse globaalsed arengud mõjutavad kogu autoturgu.	Üleilmne majandusareng mõjutab kogu autoturgu.

Teine võimalus on lisada *arengule* mõni mitmuslikku aspekti väljendav sõna.

HALVEM	PAREM
Millised on uued arengud panganduses ja rahanduses?	Millised on uued arenguteed ~ -jooned ~ -suundumused ~ -suunad ~ -tendentsid panganduses ja rahanduses?
Ettevõttes vajavad planeerimist mitu arengut ja suundumust.	Ettevõttes vajavad planeerimist mitu arenguvaldkonda ja suundumust.
Tegu on mitmeski mõttes meile sarnaneva ja lähedasegi riigiga, milles toimuv meenutab paljuski meil juba läbitud arenguid.	Tegu on mitmes mõttes meile lähedase riigiga, milles toimuv meenutab paljus meil juba läbitud arenguetappe ~ arengufaase.

Vahel on aga sobivam hoopis mõni muu vaste. Üldlevinud ükskeelsed võrgusõnastikud annavad ingliskeelsele sõnale *development* vähemalt seitse tähendust ja kümnekond sünonüümi, mis sobivad vahel paremini kui *areng* (vt nt www.dictionary.com; www.thefreedictionary.com vms). Silveti järgi võib *development* olla peale *arengu* ka *arendamine*, *aremine*, *arendus*; *hõlvamine*, *hõive*; *tulemus*; *uudis* ja **peamiselt mitmuses** ka (*arenev*) *sündmus*, mitte aga *arengud*.³ Õigekeelsussõnaraamatus soovitatakse *sündmuse* tähenduses *arengut* vältida.

HALVEM	PAREM
Imelikud arengud Kremli: Putin jätab energiafoorumile minemata.	Imelikud sündmused Kremli: Putin jätab energiafoorumile minemata.
Mõningad olulised arengud on leidnud ka aset Baltimaade suurima infotehnoloogia kontserniga Microlink seondult.	Mõned olulised muutused on leidnud aset ka Baltimaade suurimas infotehnoloogia kontsernis Microlink.
Vormel 1 on juba näidanud neid suuri arenguid , mida võib ohutuse alal teha.	Vormel 1 on juba näidanud suuri edusamme , mida võib ohutuse vallas teha.
Alates sellest ajast on firma seda aparati siin-seal veel näidanud, kuid märkimisväärseid arenguid selles projektis olnud ei ole.	Sellest ajast alates on firma seda aparati siin-seal veel näidanud, kuid märkimisväärset edu ~ edasiminekut selles projektis olnud ei ole.

³ Silvet, Johannes 2002. Inglise-eesti sõnaraamat. Tallinn: TEA Kirjastus.

Demokraatia

Inglise keeles väljendatakse sõnaga *democracies* riike, kus valitseb demokraatlik kord (vt www.dictionary.com). Eesti keeles on *demokraatia* abstraktne mõiste, mis tähistab kas rahvavõimu (riigis) või sotsiaalseid suhteid (mõnes kogukonnas).⁴ Riigi tähistajana väljuks *demokraatia* abstraktsest kontekstist ning muutuks konkreetseks ja loendatavaks. Samas on eesti keeles ohtralt muid vahendeid, mis aitavad ingliskeelse sõna *democracies* mõtet edasi anda. Seetõttu tõttu pole uue struktuurinihke toomine meie keelde *demokraatia* puhul ilmselt eriti hädavajalik. Enamjaolt on mõeldud algtekstis ikkagi demokraatiat kui nähtust.

HALVEM	PAREM
Demokraatiate kokkuvarisemised erinevas rahvastikuarengu faasis olevates riikide gruppides aastatel 1810–2004.	Demokraatia kokkuvarisemine eri rahvastikuarengu faasis olevates riikide rühmades aastatel 1810–2004.
Poliitilised skandaalid on ka arenenud Lääne demokraatiate pärisosa.	Poliitilised skandaalid on ka arenenud Lääne demokraatia pärisosa.

Sageli on aga juttu ka demokraatlikest riikidest.

HALVEM	PAREM
Kuid pärast seda aastat demokraatiate arv esialgu kindlasti veel suurenes.	Kuid pärast seda aastat demokraatlike riikide arv esialgu kindlasti veel suurenes.
President Toomas Hendrik Ilvese arvates peaks Euroopa jääma oma põhimõtetele kindlaks ja rohkem toetama oma naabruses olevaid uusi demokraatliaid.	President Toomas Hendrik Ilvese arvates peaks Euroopa jääma oma põhimõtetele kindlaks ja toetama rohkem oma naabruses olevaid uusi demokraatlikke riike.

Mõnikord tuleb *demokraatiate* all juttu ka demokraatia alaliikidest, mis lasevad kasutada mitmuslikku lisasõna.

⁴ Eesti kirjakeele seletussõnaraamat. I köide, 2. vihik. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 1991.

HALVEM	PAREM
Samuti tõstetakse esile suuri erinevusi uute ja vanade demokraatiate vahel ning regionaalseid erinevusi parteide ja riigi vahelistes suhetes hiljuti loodud demokraatiates .	Samuti tõstetakse esile suuri erinevusi uute ja vanade demokraatiavormide ~ uue ja vana demokraatliku korra vahel ning hiljuti loodud demokraatlike riikide piirkondlikke iseärasusi parteide ja riigi suhetes.
On olemas mitmesuguseid demokraatiaid . Inglismaal püsib monarhia, kuid seadusi teeb valitav parlament. Prantsusmaa on vabariik, kus on nii president ja peaminister kui ka seadusandlik kogu.	On olemas mitmesuguseid demokraatia vorme ~ tüüpe ~ liike. /.../

Innovatsioon

Innovatsioon on üsna uus laensõna, mille tarviduses on mõned rohkem veendunud ja teised vähem. Ilmselge on nende inimeste eelistus, kes nimetasid 2009. aasta innovatsiooniaastaks. Teisalt peavad keelekorraldajad seda võõrsõnaks, mida saab enamjaolt asendada oma sõnaga *uuendus*. Keelekorraldajad on arvanud, et omasõnad on siin selgemad, seepärast on nad neid innovatsiooni asemele soovitanud. Eduard Vääri järgi on *innovatsioon* mingi avastuse, leiutise või saavutuse rakendamine või uus nähtus.⁵ Innovatsiooni on defineerinud ka teised.⁶ Tavaliselt on mõeldud selle all ikkagi millegi uuendamist, uuendusmeelsust või uuenduslikkust.

Kui jätta kõrvale sõnavaliku õigsus või väärus ja mõelda mitmusliku vormi peale, siis sellele ei paista siiski mingit õigustust. *Innovatsioon* on abstraktne mõiste, seda ei saa olla kaks või neli, seda lihtsalt kas on või ei ole (nii nagu *integratsioon* või *prostitutsioon*). *Uuendus* seevastu võib olla nii abstraktne tegevus kui ka konkreetne asi, seepärast saaks

⁵ Vääri, Eduard; Richard Kleis; Johannes Silvet 2000. Võõrsõnade leksikon. 6. trükk. Tallinn: Valgus.

⁶ Eesti Kaubandus-Tööstuskoja koduleht (<http://www.koda.ee/euroinfokeskus?id=44391>, 03.05.2009); Drechsler, Wolfgang 2001. Mis on innovatsioon? (http://www.ut.ee/SOAH/essays/wd_innovatsioon.htm, 03.05.2009); innovatsiooniaasta koduleht (<http://www.in.ee/content.php?nid=21>, 03.05.2009) jne.

seada palju tulemuslikumalt kasutada. *Innovatsiooni* läbipaistmatus on pannud tekstikoostajaid kasutama seda ka siis, kui mõeldakse hoopis midagi muud. Seda näitlikustavad tabeli kolm viimast lauset.

HALVEM	PAREM
Teaduse peamine roll on uue teadmise loomine ja innovatsioonide ettevalmistamine.	Teaduse peamine roll on uue teadmise loomine ja innovatsiooni ~ uuenduste ettevalmistamine.
Viimase viie aasta jooksul on toimunud rohkem muutusi ja innovatsioone kui eelnenud kümne aasta jooksul kokku.	Viimase viie aasta jooksul on tehtud rohkem muutusi ja toimunud uuendusi kui eelnenud kümne aasta jooksul kokku.
Innovatsioonidest sõltub Eesti edu.	Uuendustest ~ innovatsioonist sõltub Eesti edu.
Valdkondade lõikes olid edukamad tehnilised innovatsioonid ning turunduse ja müügivaldkonna innovatsioon .	Valdkondade kaupa olid edukamad tehnouuendused ning turunduse ja müügivaldkonna uuendused .
Innovatsioone on igas suuruses. Sageli liidetakse selleks kaks või enam ideed kokku, et saada kolmas.	Uuendusi ~ uudseid mõtteid ~ uuendusmeelsust ~ novaatorlust on igas suuruses/mahus. Sageli liidetakse selleks kaks või enam ideed, et saada kolmas.
Teiseks märkimist väärivaks probleemivaldkonnaks on innovatsioone pakkuva arendustöö sektori (nn. R&D) praktiline puudumine Eestis.	Teine märkimist vääriv probleem(ivaldkond) on uuendusmeelse teadus- ja arendussektori peaaegu täielik puudumine Eestis.
IBM ennustab järgneva viie aasta innovatsioone tarbetehnikas.	IBM ennustab järgneva viie aasta uudistooteid tarbetehnikas.
Kord aastas koguneb žürii esitatud innovatsioone üle vaatama.	Kord aastas koguneb žürii esitatud leiutisi üle vaatama.
Tehase töötajad on kaasatud innovatsioonide loomisse.	Tehase töötajad on kaasatud tooteuuenduste loomisse.

Majandus

Majandusega on juhtunud täpipealt sama lugu mis demokraatiaga. Inglise keeles öeldakse tihti *economies*, kui mõeldakse riike. Eesti keeles ei kannu *majandus* seda tähendust. Meil on see kogumõiste, mis väljendab EKSSi järgi esiteks riigi ainelist olemasolu tagavate toimingute kogumit, st üht tahku riigist (*Rootsi majandus*), ja teiseks mingit tootmisviisi, st riigi ühe tahu avaldumisvormi (*sotsialistlik majandus*).⁷ Meie keele seisukohalt ei ole erilist põhjust inglispärast tähendust üle võtta, sest meil on oma keelevara selle jaoks olemas. Põhiliselt peetakse *majanduse* all silmas siiski abstraktset nähtust.

HALVEM	PAREM
Kolmandaks peavad Poola ja Slovakkia majandused kiiremini arenema hakkama.	Kolmandaks peavad Poola ja Slovakkia majandus kiiremini arenema hakkama.
Majandused on seiskunud kõikjal – nii nendes riikides, mis tarbisid rohkem importkaupu kui suutsid ise välismaale müüa, kui ka riikides, kus eksport ületas importi ja kus rahvas säästis.	Majanduskasv ~ majandusareng on seiskunud kõikjal – nii nendes riikides, mis tarbisid rohkem importkaupu, kui suutsid ise välismaale müüa, kui ka riikides, kus eksport ületas importi ja rahvas säästis.
See ei tähenda aga, nagu oleksid Ida-Euroopa majandused pikas perspektiivis vaesed.	See ei tähenda aga, nagu oleksid Ida-Euroopa riigid pikas perspektiivis (majanduslikult) vaesed.

Sageli on aga kõne all ka EKSSis nimetatud tootmisviisi avaldumisvorm. Sel juhul on kasu *riigi* lisamisest.

HALVEM	PAREM
Hiljuti langusteele asunud suurtes majandustes , näiteks USAs, on pangandussüsteem siiski üsna stabiilne.	Tugeva majandusega riikides , mis on hiljuti langusteele asunud, näiteks USAs, on pangandussüsteem siiski üsna stabiilne.
Baltimaad kukuvad tärgavatest majandustest enim.	Baltimaad kukuvad tärgava majandusega riikidest enim.

⁷ Eesti kirjakeele seletussõnaraamat. III köide, 2. vihik. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 1993.

Proteksionistlik poliitika teeks väikestele avatud majandustele vaid kahju.	Proteksionistlik poliitika teeks väikestele avatud majandusega riikidele vaid kahju.
--	---

Teinekord pole aga jutt mitte riigi ühest tahust, vaid hoopis majanduse enda eri külgedest. Sel juhul aitab taas mitmust lubava sõna liitmine.

HALVEM	PAREM
Erinevad majandused ühtlustuvad, muutes kogu riigi arengud kiireks.	Eri majandusvaldkonnad ~ harud ~ -alad ühtlustuvad, kiirendades riigi arengut.
Kui vaadelda riikide majandusi pikemas perspektiivis peab tõdema, et ei ole midagi mööduvat kui raskused.	Kui vaadelda riikide majandusküsimusi ~ -probleeme pikemas perspektiivis, peab tõdema, et ei ole midagi mööduvat kui raskused.

Partnerlus

Partnerlus on ÕS 2006 järgi *partneriks olek, partneritena tegutsemine*. See näitab, et tegemist on seisundit või tegevust näitava abstraktsõnaga, mida ei saa loendada. Ometi kipub ka see sõna vahel mitmuslikuks jääma, kuigi ainsuslik variant või liitsõna moodustamine muudaks selle keelendi meie kultuuriruumile omasemaks. Täheledata võib suisa tendentsi, et abstraktne *partnerlus* tähistab juba loendatavat *partnerit*. Selline asendus pole aga meie keeles otstarbekas.

Inglise keeles tähendab *partnership* peale *partnerluse* ka *osalemist, kaasatust, lepinguid* ja *suhteid* – ka neid sõnu tasuks tõlkimisel ja toimetamisel meeles pidada ja kasutusse võtta.

HALVEM	PAREM
Avaliku- ja erasektori partnerlusi esitlevas rohelises raamatus on käsitletud rida teemasid, mis on seotud avaliku- ja erasektori partnerluste ja riigihankelepinguid ja kontsessioone reguleeriva ühenduse õigusega.	Avaliku ja erasektori partnerlust esitlevas rohelises raamatus on hulk teemasid, mis on seotud avaliku ja erasektori partnerluse ~ partnerlussuhete ning riigihankelepinguid ja kontsessioone reguleeriva ühenduse õigusega.

Kõnealune partnerluse määratlus hõlmab nii partnerlusi samast ja erinevast soost isikute vahel kui ka tegelikke partnerlusi , näiteks kooselu.	Kõnealune partnerluse määratlus hõlmab nii suhteid samast ja erinevast soost isikute vahel kui ka tegelikku partnerlussuhet , näiteks kooselu.
Need partnerlused võivad hõlmata mitmeid tegevusi, näiteks koolide õpetava personali vahetust, ühiseid õpetajakoolitusi, vastastikust õppimist või õppekõlastusi.	Need partnerlusprogrammid võivad hõlmata näiteks õpetajate vahetust, ühiseid õpetajakoolitusi, vastastikust õppimist või õppekõlastusi.
Tarbijate ja tootjate vahelisi partnerlusi tuleks täiendada tarbijatevaheliste partnerlustega .	Tarbijate ja tootjate partnerlust tuleks täiendada tarbijatevaheliste partnerlussuhetega .
Samuti saab ta tegutseda maailma peamiste piirkondadega sõlmitud partnerluste ja kokkulepete raames, mis hõlmavad poliitika, arengu ja kaubanduse valdkondi.	Samuti saab ta tegutseda maailma peamiste piirkondadega poliitika, arengu ja kaubanduse valdkonnas sõlmitud partnerluslepingute ja kokkulepete raames.
Virtuaalne mestimisruum on virtuaalne “klassiruum”, kus eTwinning- partnerlused oma projekte ellu viivad.	Virtuaalne mestimisruum on virtuaalne klassiruum, kus eTwinningu partnerid oma projekte ellu viivad.

Poliitika

Poliitika on üsna keeruline sõna, mis on eesti keeles kahe tähendusega. Ühest küljest on see asjade korraldamine riigis (majanduspoliitika) või ettevõttes (hinnapolitiitika) ja teisest küljest mingit laadi tegutsemisviis (onupojapolitiitika).⁸ Igapidi on tegemist pigem abstraktse ja loendamatu nähtusega. Inglise keeles on omakorda kaks sõna, mida saab meie keelde ühtemoodi tõlkida. Üks neist on *politics*, mis tähendab poliitikat; poliitilisi veendumusi, vaateid või seisukohti; politoloogiat, ja teine on *policy* või *policies*, mis tähendab sama moodi nagu eesti keeles poliitikat või tegutsemisviisi⁹, aga ka reegleid, menetlust, strateegiat, meetmeid, vahendeid, põhimõtteid, abinõusid, korda, eeskirja, juhust, meetodeid, tegevuskava jpm (vt www.dictionary.com, Festart).

⁸ Eesti kirjakeele seletussõnaraamat. IV köide, 3. vihik. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 1996.

⁹ Silvet, Johannes 2002. Inglise-eesti sõnaraamat. Tallinn: TEA Kirjastus.

On tõlkijaid, kes lähtuvad nii mitmetähendusliku sõna tõlkimisel vaid esmasarnasusest ja eelistavad kontekstivabalt *poliitikat*. Sellest halvem on aga see, kui kaasa lipsab ka mitmuslik vorm, mille järele pole eesti keeles mingit vajadust.

Kõige lihtsam on asendada mitmuslik vorm ainsusega. Tavaliselt mõte ei muutu ja lisaks on parandatud lause meile omasem.

HALVEM	PAREM
Selle põhjal saab teha riigi poliitika jaoks vajalikud järeldused.	Selle põhjal saab teha riigi poliitika jaoks vajalikud järeldused.
Teistes riikides on teistsugused kalandus poliitika d.	Teistes riikides on teistsugune kalandus poliitika .
Viimase 50 aasta jooksul on avalik haldus ja avalike poliitika te planeerimine ning elluviimine läbinud mitmed arenguetapid.	Viimase 50 aasta jooksul on avalik haldus ja riiklik ~ riigi poliitika planeerimine ja elluviimine läbinud mitu arenguetappi.

Kui see ei aita, võib lisada mitmuslikkust väljendavaid sõnu.

HALVEM	PAREM
Jänese sõnul on komisjoni teatis ambitsioonikas, sest selles öeldakse esimest korda selgelt välja, et kultuur tuleb tõsta erinevate poliitika te keskmesse.	Jänese sõnul on komisjoni teatis ambitsioonikas, sest selles öeldakse esimest korda selgelt välja, et kultuur tuleb tõsta eri poliitikavaldkondade ~ -harude keskmesse.
Kõik välispoliitilised instrumendid jagunevad omakorda kindlateks poliitika te tüüpideks: interventsiiooni-, liitlas-, tunnustamis-, vahendus-, heidutus-, propaganda- ja sobingupoliitika.	Välispoliitika jaguneb ~ välispoliitika alaliigid on: interventsiiooni-, liitlas-, tunnustamis-, vahendus-, heidutus-, propaganda- ja sobingupoliitika ~ ks .
Antud kursuse peamine väärtus seisneb süsteemses lähenemises ning sotsiaal-majandusliku arengu kontekstis erinevate poliitika te vaheliste seoste määratlemises.	Kursuse peamine väärtus on süsteemne lähenemine ning eri poliitikasuundumuste ~ -suundade vaheliste seoste määratlemine sotsiaal-majandusliku arengu kontekstis.

Aeg-ajalt on aga abi ka teistest keelenditest, mis on loendatavad ja annavad mõtet paremini edasi.

HALVEM	PAREM
Valitsused peaksid oma positiivse lastekasvatuse poliitikate ja tegevuskavade korraldamisel silmas pidama kolme alljärgneva eesmärgi saavutamist.	Valitsused peaksid positiivse lastekasvatuse põhimõtete ja tegevuskavade korraldamisel silmas pidama kolme alljärgneva eesmärgi saavutamist.
Juhtnõõrid on esimene rahvusvaheline teetähis valitsustele huvide konflikti poliitikate ümbervaatamiseks ja uuendamiseks avalikule sektorile.	Juhtnõõrid on valitsustele esimene rahvusvaheline teetähis huvide konflikti lahendamise meetmete ~ meetodite ülevaatamisel ja uuendamisel.
Lisaks analüüsivad Euroopa keskkonnaministrid Euroopa Liidu bioloogilise mitmekesisusega seonduvaid poliitika id.	Lisaks analüüsivad Euroopa keskkonnaministrid Euroopa Liidu bioloogilise mitmekesisusega seonduvaid tegevuskavasid ~ abinõusid .
Juhatus peab teavitama töötajaid kliendi nõuetest, ettevõtte poliitika test ja eesmärkidest.	Juhatus peab informeerima töötajaid kliendi nõuetest, ettevõtte kodukorrast ja eesmärkidest ning õiguslikest nõuetest.
Inimeste juhtimise poliitika d ja süsteemid on allutatud firma eesmärkidele.	Inimeste juhtimise põhimõtted ~ viisid ja süsteemid lähtuvad firma eesmärkidest.

Praktika

EKSSi järgi on *praktikal* lausa neli tähendust.¹⁰ See võib olla millegi tegelik kasutus, kogemuste kogum, õppevorm ja erialane tegevus. EKSSi näitestiku põhjal ei ole tarvidust seda sõna mitmuses kasutada. Siiski on just õppevormi ja kogemuste kogumi väljendamisel tihti märgata, et mitmus on tekstiloojatele rohkem meeltemööda kui ainsus. Üsna tõenäoliselt on selle taga taas inglise keele mõju. Parandamiseks on jällegi vähemalt kaks viisi. Esiteks saab panna mitmusliku tarvituse ainsusse, kui mõte vähegi lubab.

¹⁰ Eesti kirjakeele seletussõnaraamat. IV köide, 3. vihik. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 1996.

HALVEM	PAREM
Praktikate läbimist kinnitav dokument on üliõpilase praktikapäevik.	Praktika läbimist kinnitav dokument on üliõpilase praktikapäevik.
Valdab jalgsimatkamise valdkonna teooriat ja praktikaid ning oskab neid töö organiseerimise ja koolitamise juures sihipäraselt kasutada.	Valdab jalgsimatkamise teooriat ja praktikat ning oskab neid töö organiseerimise ja koolitamise juures sihipäraselt kasutada.

Teiseks võib kasutada sõnu, mis on mitmuses loomulikumad.

HALVEM	PAREM
Meie kooli praktikad olid ja on tõesti täiesti sarnased sellega, mis ülikoolides toimus ja toimub.	Meie kooli praktikatunnid ~ praktikumid olid ja on tõesti täiesti sarnased sellega, mis ülikoolides toimus ja toimub.
Eesti tutvustab Kasahstanile sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi parimaid praktikaid .	Eesti tutvustab Kasahstanile sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi parimaid tavasid .
Käesolev uurimisprojekt keskendubki kunstimuuseumi kogudele püüab selgitada kultuuripärandi seoseid seoses erinevate võimuhete ja valitsusvormidega, vaadeldes kogumise praktikaid ja protsesse erinevates rahvuskunsti muuseumides võrdlevalt.	Uurimisprojekt keskendubki kunstimuuseumi kogudele, püüab selgitada kultuuripärandi seoseid eri võimuhete ja valitsusvormidega, vaadeldes võrdlevalt kogumise viise ~ meetodeid ja protsesse eri rahvuskunsti muuseumides.
Vastutustundliku ettevõtluse alaste heade praktikate jagamise seminar.	Vastutustundliku ettevõtluse alaste heade kogemuste jagamise seminar.

Tugevus

Tugevus on nähtus, mis väljendab mingit omadust. Näiteks liitub ta täpsustavate sõnadega (valgustugevus, löögitugevus). Seda saab olla vähe või palju. Inglise keeles saab seda aga loendada. Mitmusliku *tugevuse* teket on soodustanud arvatavasti inglise tähtlühend SWOT, mis tähistab üht analüüsiliiki ning mille tähtede taga on *tugevad küljed* (*Strengths*), *nõrgad küljed* (*Weaknesses*), *võimalused* (*Opportunities*)

ja *ohud* (*Threats*). Et seda lühendit ja selle tõlget hakkasid kõigepealt pruukima inimesed, kes ei olnud õppinud tõlkijaks, tulid meie keelde *tugevused* ja *nõrkused*, mis liikusid üsna pea analüüsivaldkonnast välja ja leiavad nüüd kasutust paljudel muudel elualadel. Ka EKSSis on mitmusliku kasutuse kohta toodud näide.¹¹

Järele mõeldes ei saa üht omadust olla mitu. Kui vaadelda näiteks liitsõnu, kus *tugevus* on põhisõna, siis ei ole ju eriti loomulik öelda, et ruumis on kolm valgustugevust või et seadmel on neliteist löögitugevust. *Tugevus* on abstraktne ja loendamatu omadus, mida kas on või ei ole. See, et inglise keeles on võimalik *tugevust* loendada, ei tohiks meid kuidagi mõjutada.

Iseasi on veel sõnaga *nõrkus*, mis loendatavana tähistab midagi, millele ei suudeta vastu panna (*mul on kaks nõrkust – šokolaad ja lugemine*). Kui SWOT-analüüsis öeldakse, et mõnel ettevõttel on kolm nõrkust, tekitab see tõenäoliselt hoopis teise varjundi kui *kolm nõrka külge*. Kui aga *nõrkust* tasuks seetõttu vältida, siis on ühtsuse mõttes tark vältida ka *tugevust*.

Parandamisel on taas kasu kolmest moodusest – kasutada ainsuslikku vormi, moodustada liitsõna või leida tabavam sünonüüm.

HALVEM	PAREM
Ravimi nimede, ravimvormide, tugevuste , manustamisteede ja müügiloa hoidjate nimekiri liikmesriikides.	Ravimi nimede, ravimvormide, tugevuse , manustamisteede ja müügiloa hoidjate nimekiri liikmesriikides.
Strateegias ei ole unustatud Soome tugevusi .	Strateegias ei ole unustatud Soome tugevust ~ tugevaid külgi .
Juhtide tugevused võivad olla suurepäraseks lisaväärtuseks inimestele, kes nende heaks töötavad.	Juhtide tugevad küljed võivad olla eeskujuks inimestele, kes nende juhtide heaks töötavad.
Ärikliendi DigiTV tugevusteks on kõrge heli- ja pildikvaliteet.	Ärikliendi DigiTV tugevus ~ eelis ~ pluss on väga hea heli- ja pildikvaliteet.

¹¹ Eesti kirjakeele seletussõnaraamat. VI köide, 2. vihik. Tallinn: Eesti Keele Instituut, 2002.

Võimekus

Võimekust saab inglise keeles väljendada kahe sõnaga: *capability* ja *capacity*. Need sõnad omakorda ei tähenda eesti keeles ainult *võimekust*. Esimene võib tähendada ka võimet, võimelisust, andekust, suutelisust ja suutvust. Teine tähistab kapatsiteeti, mahtu, mahtuvust; mahutavust, suutvust; õigusvõimet, kompetentsi, jõudlust ja läbilaskevõimet.¹² Ka *võimekus* on viimasel ajal saanud külge mitmuse tunnuse, kuigi see pole meie keeles tarvilik.

Tiiu Ereli sõnul näitab tuletis *võimekus* seda, et võimet on üle keskmise, selle vastand on võimetus. Ereli leiab, et *võimekust* nimetades tahetakse näidata hoopistükkis millegi suutmist, toimetulekut, hakkamasaamist, võimeline olemist, mitte seda, et mingit omadust on palju. Seepärast soovitab ta hoopis sõna *suude* : *suute*, mida saab kasutada ka mitmuses.¹³

HALVEM	PAREM
Oluline on tagada, et teised teaksid meie võimekusi (reageerimis võimekus , tehnika, vahendid) ja meie teiste võimekusi .	Oluline on tagada, et teised teaksid meie suuteid (reageerimis suude , tehnika, vahendid) ja meie teiste suuteid .
NATO pakutud võimekusettepanekud kattuvad võimekustega , mida Eesti esmase iseseisva kaitsevõimekuse arendamiseks vajab.	NATO ettepanekud kattuvad suudetega , mida Eesti esmase iseseisva kaitsevõime arendamiseks vajab.
Tuleb kasutada ära olemasolevaid võimekusi ja restructureerida seni- sed majandusharud.	Tuleb ära kasutada olemasolevaid võimalusi ja restructureerida seni- sed majandusharud.
Samuti on teatud sektorites juba praegu võimalik inimeste võimekusi , huvisid, reputatsiooni jm hinnata, kasutades IT poolt pakutud vahendeid.	Samuti on mõnes sektoris juba praegu võimalik inimeste võimeid , huvisid, reputatsiooni jm IT-vahendite abil hinnata.
Võib oma harrastustega või võimekustega tegeleda, arendada, käia, näiteks spordiklubis.	Võib oma harrastustega tegeleda, oma andeid arendada, käia näiteks spordiklubis.

¹² Silvet, Johannes 2002. Inglise-eesti sõnaraamat. Tallinn: TEA Kirjastus.

¹³ Ereli, Tiiu 2007. Terminiopetus. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus, lk 248.

Kuigi Erelt räägib sõjalisest kontekstist, levib *võimekus* ka majanduses, halduses, poliitikas. Sealjuures ei olegi vahel juttu võimekusest suute tähenduses, vaid hoopis võimetest või võimalustest.

Ilmselt hakkavad oma võõrust kaotama *tegevused, algatused, tehnikad ja tehnoloogiad*. Need on abstraktsuse piiridest väljunud ja muutunud keelekasutaja jaoks konkreetseteks, loendatavateks sõnadeks. Sellest hoolimata võib vahel mõelda, kas *tegevuste* asemel poleks parem öelda *tegevus, tegevusalad* või *-harud* või *toimingud, algatuste* asemel *algatus* või *algatusprogrammid* või *-kavad*, *tehnikate* asemel *tehnik*, *tehnikaalad, tehnikaharud, võtted, viisid* või *meetodid* ja *tehnoloogiate* asemel *tehnoloogia, tehnoloogiavahendid, -valdkonnad* või *-harud*.

See, mis muutub, see ka elab. Iga elav keel muutub, nii ka selle struktuur. Kahe kümnendi pealiskaudsed tõlketööd on muutnud meie keele struktuuri ja teinud liigmitmusest eesti keele osa. Paljude muutuste vastu ei saa, isegi kui nad ei ole kasulikud ega otstarbekad. Ega vist ei peakski. Kuid vahel oleks üsna innovaatiline, kui demokraatiate, poliitikate ja arengute rägastikus omandataks suude kasutada rohkem meie keelele ainuomast ainsust.